

Затверджено
Вченою радою
філософського факультету
(протокол № ____ від _____ 2019 р.)

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ З ФІЛОСОФІЇ
(ЕКЗАМЕН ДИСЦИПЛІН З ДИСЦИПЛІН СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ)
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ, ЗАОЧНОЇ ТА ЕКСТЕРНАТНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ
за напрямом 6.020301 (033) “ФІЛОСОФІЯ” ОР “БАКАЛАВР”
на 2018/2019 навчальний рік

ЕТИКА

1. Етика та естетика як філософські науки. Етимологія термінів «етика», «мораль», «естетика».
2. Предмет етики та структура етики.
3. Предмет естетики та її основні функції.
4. Поняття моральної свідомості та її структура.
5. Гуманізм як моральний принцип. Толерантність як головний принцип гуманістичної етики.
6. Альтруїзм як моральний принцип.
7. Моральний принцип колективізму та індивідуалізму.
8. Загальнолюдський зміст моралі: «золоте правило» в історії людства.
9. Типологія моралі.
10. Особливості авторитарного та гуманістичного типів етики за поглядами Е. Фромма.
11. Основні функції етики.
12. Моральні норми і принципи.
13. Співвідношення понять «мораль» і «моральність».
14. Мораль та право як способи соціальної регуляції та їх співвідношення.
15. Етична думка стародавнього Китаю: особливості, ідеї, течії.
16. Етична думка стародавнього Китаю: конфуціанська етика та етика даосизму.
17. Основні етичні ідеї стародавньої індійської філософії.
18. Морально-етичні принципи буддизму.
19. Сократ та сократичні школи в етиці.
20. Евдемонізм та індивідуалізм етики Епікура.
21. Етика Арістотеля: її роль і значення для формування європейської етики.
22. Етика стоїцизму.
23. Моральні та етичні особливості середньовічної доби.
24. Етичний раціоналізм Нового Часу. Етика Б. Спінози.
25. Етика Просвітництва.
26. Категоричний імператив І. Канта.
27. Етика любові С. Керкегора.
28. Етика співстраждання А. Шопенгауера.
29. Етика прагматизму і утилітаризму.
30. Добро і зло як категорії етики. Моральні проблеми сучасного українського суспільства.

ЛОГІКА

1. Предмет, метод і специфіка логіки. Логіка і металогіка.
2. Традиційна і сучасна логіка.
3. Логічний синтаксис.

4. Логічна семантика.
5. Логічна прагматика.
6. Мова як знакова система. Природна і штучна мова. Семантична замкненість.
7. Лінгвістична база традиційної логіки та сучасної логіки.
8. Формалізація. Числення.
9. Логічний аналіз понять у традиційній логіці.
10. Елементи теорії імен в логіці предикатів.
11. Логічна теорія дефініцій та систематизації.
12. Операційні судження. Дефініційні та дивізійні судження.
13. Логічна теорія суджень і висловлювань у традиційній логіці, логіці висловлювань та логіці предикатів.
14. Логічний аналіз дії і взаємодії.
15. Логічне моделювання конфлікту та дискурсу.
16. Лінійна, мережева, ігрова схеми раціональності.
17. Логічний аналіз міркувань засобами традиційної логіки, логіки висловлювань, логіки предикатів та логіки дії.
18. Теоретичні та практичні міркування.
19. Натуральні та аксіоматичні числення. Натуральні та аксіоматичні числення логіки висловлювань і логіки предикатів.
20. Логічна і фактична істина. Відношення логічного впливання.
21. Матеріальна і формальна імплікація. Парадокси матеріальної імплікації.
22. Таблиці істинності та аналітичні таблиці як методи перевірки коректності побудованих міркувань.
23. Поняття і предмет еристики.
24. Базові моделі суперечки. Підстави, принципи і норми суперечки. Стратегія і тактика суперечки.
25. Застосування законів логіки у суперечці. Фундаментальні принципи традиційної логіки в контексті суперечки. Головні методи сучасної логіки в контексті суперечки.
26. Запитання і відповіді у суперечці. Дедуктивний та індуктивний методи постановки запитань і побудови відповідей. Правила формулювання запитань і відповідей.
27. Аргументація і критика в суперечці. Підрядна, сурядна та множинна аргументації.
28. Оцінка висловлювань в аргументації.
29. Правила аргументації та критики. Прийоми впливу в суперечці.
30. Коректна і некоректна аргументація. Стандартні некоректні аргументи. Маніпулювання у суперечці та його нейтралізація.

ФІЛОСОФІЯ РЕЛІГІЇ

1. Поняття і проблемна сфера філософії релігії.
2. Релігійна філософія: її основні проблеми.
3. Основні ідеї буддійської філософії.
4. Філософія хінаяни та махаяни.
5. Зародження християнської філософії. Етапи розвитку східної патристики. Релігійно-філософські погляди учасників каппадокійського гуртка.
6. Філософське підґрунтя ісихазму.
7. Головні напрямки релігійної філософії західної християнської традиції.
8. Філософсько-релігійні погляди св. Августина та Томи Аквінського.
9. Неотомізм та неоавгустинізм.
10. Ортодоксальна теологія (Мартін Лютер, Жан Кальвін).
11. Новітні школи у протестантській філософії.
12. Виникнення ісламу та його культура. Калам.

13. Релігійно-філософські ідеї представників ісламського аристотелізму (аль-Кінді, аль-Фарабі, ібн Сіна, ібн Рушд).
14. Філософські засади суфізму.
15. Основні елементи та структура релігії
16. Філософські концепції природи релігії: багатоманіття їх концептуального визначення.
17. Психологічні концепції релігії.
18. Натуралістичні концепції релігії.
19. Наукові дослідження релігії: міфологічна школа.
20. Наукові дослідження релігії: антропологічна школа і її представники.
21. Ідея подвійності світу – головна риса релігійної свідомості.
22. Буття Бога у філософській інтерпретації. Проблеми Богопізнання.
23. Докази буття Бога в світлі філософського мислення.
24. Філософські форми усвідомлення Бога: теїзм, деїзм і пантеїзм.
25. Поняття релігійної істини.
26. Ейдетичне (інтуїтивне) осягнення феномену релігії
27. Б. Спіноза про «інтелектуальну любов до Бога»
28. Проблема релігії у вченні про пізнання І. Канта
29. Філософія релігії Г. Гегеля
30. Критика Л. Фюрбахом релігійної моралі.

СОЦІОЛОГІЯ ТА МЕТОДИКА СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Поняття суспільства.
2. Процес соціалізації особистості.
3. Агенти соціалізації.
4. Поняття соціального статусу. Статусний набір.
5. Соціальні ролі особистості.
6. Поняття соціальної організації, її основні ознаки.
7. Поняття соціальної стратифікації.
8. Поняття соціального інституту.
9. Сім'я як соціальний інститут.
10. Освіта як соціальний інститут. Основні функції.
11. Інститут релігії: походження та функції.
12. Функції економіки як соціального інституту.
13. Політика як соціальний інститут. Політична соціалізація.
14. Спілкування як соціальний феномен.
15. Поняття повсякденності в соціології. Основні характеристики.
16. Теоретико-методологічна частина програми соціологічного дослідження.
17. Порівняльна характеристика кількісної та якісної стратегій соціологічного дослідження. Межі кількісної та якісної методології.
18. Типи досліджень: теоретико-прикладні та прикладні.
19. Процедурна частина програми соціологічного дослідження. Варіанти стратегічного (принципового) плану досліджень.
20. Шкала і типи шкал. Особливості номінальних, порядкових, інтервальних та ідеальних шкал.
21. Поняття вибірки в соціології. Основні вимоги до вибірки.
22. Поняття документа в соціології. Класифікація документів за різними підставами.
23. Традиційний та нетрадиційний (формалізований) аналіз документів. Правила роботи з документами. Достовірність документів.
24. Поняття контент-аналізу як кількісно-якісного методу збору. Основні процедури та інструменти.
25. Класифікація якісних методів. Специфіка case-study.

26. Біографічне інтерв'ю.
27. Метод фокус-груп.
28. Надійність та валідність. Принципи теоретичної валідації.
29. Поняття триангуляції. Форми триангуляції.
30. Поняття включеного та невключеного спостереження.

Програмові вимоги обговорені і затверджені на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, протокол № 13 від 12 березня 2019 року.

Т.в.о.зав. кафедри філософії, соціології
та релігієзнавства

доц. Терешкун О.Ф.